

УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна ситуація, в якій відбувається функціонування українських суб'єктів господарювання характеризується високим ступенем нестабільності, що вимагає від керівників активізації прийняття управлінських рішень у напрямку ефективного управління власними ресурсами з метою забезпечення зростання фінансово-економічних показників.

Одним із ключових питань ефективного розвитку вітчизняних підприємств є наявність у них капіталу, в обсягах, які забезпечують генерування прибутку для забезпечення для фінансування їх потреб. Основою фінансової стійкості, платоспроможності та рентабельності суб'єктів господарювання є сформована у них оптимальна структура капіталу.

У умовах воєнного стану в Україні процеси, що пов'язані з вдосконаленням управління капіталом підприємства, зокрема його формуванням та використанням, набувають особливого значення, оскільки створення та розвиток необхідної фінансової ресурсної бази є важливою умовою сталого економічного зростання.

Капітал – це запас ресурсів, втілений в оборотних і необоротних активах підприємства. Роль капіталу створює певний цикл, який повторюється на підприємстві щоразу, коли виробляється продукт для подальшого отримання прибутку.

Управління капіталом підприємства покликане вирішити ряд наступних завдань [1]:

- 1) сформуванню достатній розмір капіталу, який забезпечить необхідні кошти для економічного розвитку підприємства;
- 2) оптимізувати розподіл згенерованого капіталу за видами діяльності;
- 3) забезпечити умови для максимального генерування прибутку на вкладений капітал;
- 4) врегулювати ризики, що пов'язані з використанням капіталу відповідно до запланованих рівнів прибутковості;
- 5) підтримка фінансового балансу підприємства під час процесу його розвитку;
- 6) забезпечити належний рівень фінансового контролю;
- 7) забезпечити достатню фінансову гнучкість підприємства;
- 8) здійснити оптимізацію оборотного капіталу;
- 9) забезпечити вчасне реінвестування капіталу.

Управління капіталом підприємства, як і весь процес управління, включає стратегію і тактику. Під стратегією розуміють загальний напрям і підхід до використання засобів для досягнення поставлених цілей. Встановлюючи певні правила і межі, ця стратегія дозволяє зосередити всі зусилля на тих варіантах рішень, які не суперечать обраному напрямку управлінської діяльності. Стратегії менеджменту – це конкретні методи і прийоми досягнення встановлених цілей у конкретних ситуаціях і в певний час. Завдання стратегії управління полягає у виборі оптимального рішення та реалізації в ситуації, що склалася. Тактика, в свою чергу, передбачає набір методів і засобів, що забезпечують реалізацію стратегії.

З метою підвищення ефективності управління капіталом підприємства його менеджмент повинен концентрувати основну увагу на таких напрямках: забезпечення максимальної експлуатації внутрішніх джерел формування капіталу, чого можна досягти шляхом підвищення рентабельності та збільшення оборотності власного капіталу; оптимального обмеження формування капіталу за рахунок зовнішніх джерел, враховуючи при цьому вартість залученого капіталу; забезпечення контролю середньозваженої вартості залученого капіталу підприємства з метою недопущення перевищення її показника величин рентабельності власного капіталу підприємства та рентабельності інвестицій.

Отже, управління капіталом – це система принципів і методів прийняття та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням та оптимізацією капіталу, забезпеченням його ефективного використання в процесі господарської діяльності підприємства. Управління капіталом передбачає вплив на його обсяги та структуру, визначення джерел формування, що загалом націлено на підвищення ефективності його використання. Для успішної реалізації стратегії управління капіталом підприємству необхідно забезпечити відповідний механізм управління ним, чітко визначити цілі та здійснювати контроль за їх досягненням, що допоможе оптимізувати структуру капіталу та забезпечити зростання капіталовіддачі.

Список використаних джерел

1. Базартінова О. В. Управління позиковим капіталом підприємств і його основні джерела формування. Вісник Донецького університету економіки та права. 2011. № 2. С. 125–128.